

Иако је скоро деценију и по био ван друштвено-политичке збиље, први предсједник Скупштине Републике Српске и један од учесника мировних преговора у Дејтону, Момчило Крајишник је и даље један од најбољих познавалаца прилика у БиХ и на Балкану.

Врло брзо након одслужене затворске казне у Шевенингену и Великој Британији, и повратка на Пале 2013. године, Крајишник, највише рангирани политичар у Хагу након Слободана Милошевића враћа се друштвеном ангажману као оснивач Асоцијације стваралаца Републике Српске.

Централизована БиХ, што је прокламовани циљ представника ЕУ, не може да опстане, а најављени референдум о Дану Републике Српске је намјерно драматизован, рекао је Момчило Крајишник у ексклузивном интервјуу за ИН4С.

Изашли сте на слободу након одслужене двије трећине казне који Вам је изрекао Хашки Трибунал. Може ли се рећи да сте се потпуно вратили редовном животу?

Мислим да у случају као што је дуго одсуство из ове средине и, посебно ако сте били у Хашком затвору и затворима који су касније услиједили, тешко се било након тога вратити у нормално стање. Врло често ме то стање, та ситуација у којој сам био, подсећа на то да ми је један дио живота практично био украден и сада се тешко вратити

нормалним приликама. Човјек има једну особину, која као свјесном бићу може бити погубна – а то је навика, ви се навикавате на живот у који сте дошли, тако да и ја покушавам да заборавим оно вријеме које је иза мене и да живим нормални живот. Тај „нормални живот“ је у ствари, ајде да га тако назовем, збрда-здола, јер имате сто неких незавршених послова и нове обавезе – у сваком случају живот тече даље и човјек га мора живјети.

Данас сте званично изван политике, међутим Асоцијација стваралаца РС коју сте основали је ипак на неки начин дио СДС-а. У јавности се спекулисало да размишљате и о оснивању странке јер сте незадовољни статусом чланова ваше асоцијације у СДС-у након последњег конгреса. Шта представља ваша Асоцијација и како то она партиципира у органима СДС-а?

Асоцијација стваралаца РС је у ствари надстраначка организација, то је покушај рестаурације једног стања кад смо сви били једна партија. То је оно национално буђење деведесетих година када се фактички под кишобраном Српске демократске странке налазио цио српски народ, јер то је био један историјски задатак или боље речено историјска обавеза која је морала да се изврши. Сви су тада били или званични чланови СДС-а или симпатизери или су слиједили идеје СДС-а. Стога, је Асоцијација та која покушава да буде помирителски фактор између странака које су касније настале, јер испада да је СДС била расадник готово свих странака које данас постоје. Према томе, (Асоцијација) не припада СДС-у већ оној изворној СДС. Ја нисам био поборник оснивања нове странке. Сматрам да би то још једна подјела а нама је подјела у нашем народу доста. Сматрао сам да је требало указати на одређене пропусте руководства СДС-а, мислим конкретно на укључивање тих кадрова који су маргинализовани, има много наших активиста који су тада били активни а и данас су у пуној животној снази. Они могу да учествују у политичком животу, имају мудрост, памет и могу да помогну. Ја сам дао до знања свим људима са којима са контактирао да мене политика не интересује, због тога што сматрам да сам да ја нисам скројен за ову данашњу политику – ја сам се ангажовао у политици, из привреде сам дошао, због тога што сам сматрао да је то отаџбинска обавеза. А данас је политика постала најуносније занимање гдје људи првенствено гледају себе а не гледају национални интерес, то је нешто што се са мојим погледом на политику не слаже. Тако да је Асоцијација формирана да се уједине патриотске снаге које су тада биле, а и данас које желе добро РС-у, које желе да се сачува РС од разних напада и утицаја и да на неки начин буде један корективни фактор појавама у нашем друштву а не само једној странци.

Централно питање ових дана је одржавање референдума 25. септембра. Г. Додика тим поводом прима предсједник Русије. Како ви гледате на ову ситуацију и уште на сва та питања везана за референдум?

Па референдум је стварно демократско право сваког народа да изрази своју вољу о неком питању. Мислим да се овдје направила једна велика грешка – данас се фактички говори о последицама које су исконструисане, а не говори се о узроцима. Узрок је да је неко, на један бруталан начин, на један неполитички начин проблематизовао Дан РС. Мислим да је један ужи круг политичара из круга муслиманског народа, вјероватно жељни да поврате своје политичке позиције, направио ту апелацију Уставном суду, и сада се врши замјена теза: да као нико не поштује Уставни суд, а то је једна институција која мора бити респективна.

Не ради се овдје о непоштовању Уставног суда од стране политичких странака, односно политичког естаблишмента РС него се ради о противљењу злоупотреба Уставног суда. Не може неко ко је фундаменталистички угрожен и поборник неке странке, у овом случају Странке демократске акције, да има главну улогу у Уставном суду. Двојица чланова муслиманског народа су сада фактички донијели одлуку. Јер имате два представника српског народа, два хрватског и два муслиманског и постоје представници међународне заједнице. Представници међународне заједнице не могу бити ти који одлучују о томе, морају одлучити три народа, они могу само да арбитражу уколико има неких разлика – а они су овдје помогли да муслимански народ наметне вољу српском народу и да муслимански представници одлуче о овоме датуму.

Мислим да је политички тако направљена атмосфера да се референдум мора одржати, да је то императив и, да је потпуно исправно што је дато народу да се изјасни о томе. Јер врло често неко жели да покаже како народ тако не мисли него тако мисле политичари; сматрамо да је ово стање намјерно драматизовано иако је то питање које је постављено сасвим бенигно и не задире у никакав Дејтонски споразум. Жао нам је што су неки политичари, ајде да назовем такве дипломате из Међународне заједнице, подлегле утицају одређених локалних политичара и онда су исконструисали као да је то против Дејтона, против мира.

Колико су последње пријетње генерала БиХ Халиловића, према Вашем мишљењу, угрозиле безбједност у Бих и мислите ли да Срби и РС могу имати било каквих последица од референдума?

Па, г. Халиловић се авантуристички понаша и његова изјава је сваку осуду. Не ради тога што он може нешто урадити, или што могу домаћи политичари. Он је урадио нешто што је непромишљено. А зашто је опасна његова изјава и за сваку је осуду? Само зато што су

разни фактори са стране присутни у БиХ, они овдје купују разна имања, фундаменталисти, овдје су људи који су се борили у ИД. Сад је довољна оваква једна изјава, оваквог једног фанатика да неког натјера на терористичке нападе. Са те стране је опасно што се ствара ружна клима, ратнохушкачка јер то може бити инспирација одређеним људима да направе неко зло. Јер, Сефер Халиловић је поријеклом из Санџака и ту постоји једна група људи која сматра да морају бити већи католици од папе.

Може ли БиХ оваква каква јесте опстати и видите ли РС у скорије вријеме као самосталну државу?

Врло често ме новинари питају може ли БиХ опстати. Српски представници су прихватили Дејтонски споразум. Ако смо прихватили Дејтонски споразум, онда сматрамо да је потребно да се БиХ да шанса, да видимо да ли она може опстати. Сви говоре да је она немогућа, да не функционише – и то је све тачно. Али, ако желите неко компромисно рјешење, да БиХ заживи онда јој морате дати шансу, па кад та шанса не профункционише онда је треба ставити ад акта. До сада значи, БиХ није дата шанса, из простог разлога што су многи фактори који су покушавали да „помогну“ БиХ – снажно одмагали, мислим прво на Међународне представнике ЕУ који су наметали рјешења и покушавали да направе БиХ како она не може да функционише, тј. измијенили су Дејтонски споразум, сто пута су га развезали и свезали, унијели су некакаве активности, направили су скупу државу.

